

Příloha 1: Potvrzení formuláře Etickou komisí UK FTVS

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Vyhodnocení efektu cvičebního programu DNS FIT KID u dětí předškolního věku

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: 02/2022 – 04/2022

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Bc. Romana Šnajdrová, katedra zdravotní TV a tělovýchovného lékařství

Hlavní řešitel: Bc. Romana Šnajdrová, katedra zdravotní TV a tělovýchovného lékařství

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Křivánková, Katedra zdravotní TV a tělovýchovného lékařství

Místo výzkumu (pracoviště): Mateřská škola Na Růžovém poli Kladno

Finanční podpora: Bez finanční podpory

Popis projektu: Tato práce má za úkol objektivně vyhodnotit efekt cvičebního programu DNS FIT KID u dětí předškolního věku (3-6 let) a její přínos pro tuto věkovou skupinu. Vstupní a výstupní měření proběhne pomocí standardizovaného Testu motoriky pro děti – MABC-2 (Movement Assessment Battery for Children- 2), verze AB1, která je určena pro děti ve věku 3-6 let a dále bude využito testování dle metody DNS FIT KID, jež se stává z testování DNS pozic (5 základních vývojových pozic, u kterých je hodnoceno zaujetí výchozí pozice po předchozí edukaci a její udržení po dobu 5 s, každá pozice je bodově ohodnocena a získané body se sčítají) a z hodnocení základních motorických dovedností (stoj na jedné dolní končetině, stoj na jedné dolní končetině se zavřenými očima, poskoky snožmo, poskoky na jedné dolní končetině, pro každou dovednost bude mít jedinec vždy jeden pokus).

Charakteristika účastníků výzkumu: Pro významný vzorek je počítáno s cca 15 probandy, pro kontrolní vzorek s 15 probandy. Probandi budou do výzkumu vybíráni z mateřské školy Na Růžovém vrchu Kladno a mají platnou lékařskou prohlídku. Do výzkumu budou zařazeny děti ve věku od 3 do 6 let. Do kontrolní skupiny budou vybíráni žáci ze stejné mateřské školy v identickém věkovém rozmezí. Do výzkumu nebudou zařazeny děti po prodělaném úrazu či operaci s akutním (zejména infekčním) onemocněním a v rekonvalescenci po onemocnění či úrazu, jež by svou povahou daný výzkum limitovaly, stejně jako děti s neurologickým postižením či mentální poruchou. Dvě skupiny dětí bez výše zmíněných kontraindikací vzniknou na základě náhodného výběru při losování. Účast bude vždy podmíněna souhlasem a zájmem rodičů. Vznikne tak skupina probandů, tedy dětí, u nichž bude probíhat aplikace cvičebního programu a kontrolní skupina dětí bez popsané pohybové aktivity.

Zajištění bezpečnosti: Během výzkumu nebudou použity žádné invazivní metody. Veškeré vstupní a výstupní měření a samotné cvičení dle konceptu bude probíhat ve vhodném prostředí, ve kterém budou zajištěny podmínky naplňující bezpečnost při pohybových aktivitách dětí. Cvičení bude skupinové, ale zároveň bude realizováno individuální testování a příprava a korekce každého jedince. Celý výzkum bude probíhat pod mým vedením a zároveň bude příležitostně přítomna i hlavní autorka cvičebního programu DNS FIT KID, Mgr. Eliška Urbářová. Budou zajištěny adekvátní podmínky prostředí a adekvátní příprava účastníků k provádění aktivit v rámci daného výzkumu. Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika u aktivit a testování prováděných v rámci tohoto typu výzkumu. Bezpečnost bude zajištěna standardním způsobem.

Etické aspekty výzkumu: Kohorta předškolního věku byla pro výzkum zvolena z důvodu prevence rozvoje poruch pohybového systému, jež se nejvýrazněji začíná prohlubovat v období mladšího školního věku. Je předpoklad a cíl, že ve skupině dětí předškolního věku při aplikaci programu DNS FIT KID dojde k osvojení optimálních pohybových vzorů tak, že budou přirozeně zakomponovány do běžných denních pohybových činností, jakožto prevence vzniku poruch pohybového systému.

Potenciální střet zájmů: S paní Mgr. Eliškou Urbářovou nejsem v pracovním právním (ani rodinném) vztahu. Mgr. Urbářová je autorkou cvičebního programu DNS FIT KID a bude příležitostně docházet na cvičení, při kterém bude pouze kontrolovat mé vlastní vedení celého cvičebního programu, z důvodu správnosti i korektnosti cvičení tak, aby bylo v souladu s metodou. Mgr. Urbářová nebude přítomna při testování, nebude nijak zasahovat či nahlížet do získaných dat, data ani jejich interpretaci s ní nebudu konzultovat. Metoda DNS mě velmi zaujala již při mém bakalářském studiu, v kterém jsem na tuto metodu již výzkum prováděla. Zároveň bych, v tomto výzkumu, své znalosti o této metodě velmi ráda prohloubila a rozšířila. Z tohoto důvodu jsem zvolila i nižší věkovou kategorii, pro zkoumání možné vhodnosti aplikace této metody u dětí z mateřských škol.

Nejsem v pracovním právním (ani rodinném) vztahu k organizaci, kde je výzkum prováděn. Nejsem zaměstnancem žádné instituce, kde bude výzkum probíhat, ani jsem nebyla požádána nikým z těchto institucí o provedení výzkumu na jeho pracovišti. Neexistuje žádná skutečnost, která by mohla ovlivnit objektivitu výzkumu. Nemám soukromý zájem na výsledku výzkumu a ani výzkum nevede k osobnímu prospěchu. Já a paní Mgr. Markéta Křivánková budeme dohlížet nad korektností a nestranností posuzování výsledků výzkumu. Paní Mgr. Markéta Křivánková zároveň není v žádném pracovním právním (ani rodinném) vztahu s paní Mgr. Eliškou Urbáfovou. Paní Mgr. Markéta Křivánková je mou vedoucí této práce a nejsme v žádném pracovním právním (ani rodinném) vztahu. Každý z účastníků výzkumu bude jednotlivě testován v odlišné místnosti, než budou ostatní účastníci. Během testování budu přítomna pouze já, jakožto hlavní řešitel a vždy pouze jeden testovaný účastník, z důvodu nestranného přebírání a získávání dat. Zároveň zpracování všech výsledků bude provedeno mou osobou na heslem zabezpečeném počítači v uzamčeném prostoru. Výsledky získané při výzkumu nebudou v diplomové práci porovnávány s jinými metodami.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: věk, data získaná výše uvedenými metodami – které budou bezpečně uchovány na heslem zabezpečeném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít hlavní řešitel. Před začátkem testování bude jednotlivým probandům přiděleno číslo, pod kterým budou jednotlivé části výzkumu provedeny.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 dne po testování anonymizována.

Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií účastníků: V průběhu vstupního a výstupního měření a v průběhu výzkumu budou pořízeny fotografie, které budou anonymizovány a publikovány pouze v diplomové práci. Anonymizace osob na fotografických bude provedena začeměním/zamazáním obličejů či částí těla, znaků. Neanonymizované fotografie budou uloženy soukromě a zabezpečeně na počítači v uzamčeném prostoru, ke kterému bude mít přístup pouze hlavní řešitel a budou bezprostředně do 1 týdne po vyfotografování osob smazány. Publikovány budou pouze anonymizované fotografie.

Pořizování videí/audíu nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné videozáznamy a audionahrávky.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): příložen

Povinnosti všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně.

Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 25.1.2022

Podpis předkladatele:

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 209/2021

dne: 31. 1. 2022

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a neshledala rozpory s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směnicemi pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6

podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha 2: Vzor informovaného souhlasu účastníků výzkumu

INFORMOVANÝ SOUHLAS k žádosti č. 259/2021

Vážený pane, vážená paní,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (*jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicině č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné*), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí a s účastí Vašeho dítěte ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci diplomové práce s názvem *Vyhodnocení efektu cvičebního programu DNS FIT KID u dětí předškolního věku prováděné v mateřské škole Na Růžovém poli, Kladno.*

Období realizace: 02/2022 – 04/2022

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Cílem této práce je objektivně vyhodnotit efekt cvičebního programu DNS FIT KID.

Měření proběhne pomocí standardizovaného Testu motoriky pro děti – MABC-2, Movement Assessment Battery for Children- 2, AB1, který je určen pro věkovou kategorii 3-6 let a je tvořen třemi komponentami, pro tuto práci budou využity dvě (první komponenta míření a chytání - hodnocení hrubé motoriky, jehož součástí je chytání sáčku – ze vzdálenosti 1,8 m dítě musí chytnout sáček a nepohnout se z vyznačeného místa a další částí je házení sáčku na podložku, která je od dítěte umístěna 1,8 m a dítě se musí strefit do červeného terče na zemi a druhou komponentou je rovnováha – hodnocení statické rovnováhy – udržení rovnováhy na jedné dolní končetině po dobu 30 sekund bez vychýlení trupu a hodnocení dynamické rovnováhy – nejprve se jedná o chůzi se zvednutými patami po 4,5 metrové pásce, na které dítě musí provést 15 správně provedených kroků za sebou se zdvihnutými patami bez vychýlení trupu a pádu z pásy a následně skoky po podložkách, tedy provedení 5 souvislých poskoků snožmo po šesti rozestavených podložkách s plynulým odrazem a pružným jedním doskokem na každou podložku) a dále bude využito testování dle samotné metody DNS FIT KID, jež se stává z testování DNS pozic (5 základních vývojových pozic, didakticky a motivačně připodobněných do světa zvířat – pozice brouka – zaujetí polohy v leže na zádech, kočky –

zaujetí polohy na čtyřech, žáby- zaujetí polohy lehem na břicho na balóně, medvěda – zaujetí polohy na čtyřech s oporou o dlaně a špičky nohou, slona – zaujetí polohy ve stoje, ruce spojené před tělem v natažení a chodidla rovnoměrně zatížená a u všech těchto pozic je hodnoceno zaujetí výchozí pozice po předchozí edukaci a její udržení po dobu 5 s, každá pozice je bodově ohodnocena a získané body se sčítají) a z hodnocení základních motorických dovedností (stoj na jedné dolní končetině, stoj na jedné dolní končetině se zavřenými očima, poskoky snožmo, poskoky na jedné dolní končetině, každá z těchto dovedností vychází ze základního zaujetí výchozí pozice a tím je stoj, pro každou dovednost bude mít jedinec vždy jeden pokus). V mateřské škole Na Růžovém poli budou provedena dvě měření, vstupní a výstupní. Vstupní měření proběhne v úvodu zahájení celého projektu a výstupní testování bude realizováno po ukončení aplikace cvičebního programu. Předpokládaný čas testování Vašeho dítěte je 10-15 minut.

Závěrem měření bude provedeno rozdělení dětí do dvou skupin. Skupiny budou rozděleny na základě projeveného zájmu ze strany rodičů o zapojení jejich dětí do cvičebního programu. První skupinu budou tvořit děti, kde rodiče budou souhlasit s cíleným cvičením nad rámec každodenních školkových aktivit a bude tak aplikován cvičební program DNS FIT KID. Druhá skupina, kontrolní, bude složena z dětí, jejichž rodiče budou souhlasit pouze se vstupním i výstupním měřením, ale zároveň o cvičení neprojeví zájem. Tyto děti z kontrolní skupiny budou absolvovat každodenní školkové aktivity bez aplikace specifického cvičebního programu. V závěru budou obě skupiny mezi sebou porovnány a bude tak vyhodnocen efekt cvičebního programu DNS FIT KID.

Samotné cvičení bude probíhat jedenkrát týdně v mateřské škole Na Růžovém poli po dobu minimálně 12 týdnů. Cvičební jednotka bude trvat vždy 45 minut, kde bude aplikován program DNS FIT KID. Cvičební jednotka bude rozdělena do pěti základních částí (úvodní část, hlavní část I, herní část, hlavní část II., závěrečná část), v kterých se bude prolínat nácvik pěti základních vývojových pozic (brouk, kočka, žába, medvěd, slon) a jejich modifikace s následným zakomponováním jednotlivých pozic do celé cvičební řady. Cvičební řada bude sekvencí jednotlivých cvičebních pozic, které v sebe plynule budou přecházet. Pro motivaci dětí bude edukace a celé cvičení prováděno formou hry.

Během výzkumu nebudou použity žádné invazivní metody. Veškeré vstupní a výstupní měření a samotné cvičení dle konceptu bude probíhat ve vhodném prostředí, ve kterém budou zajištěny podmínky naplňující bezpečnost při pohybových aktivitách dětí. Cvičení bude skupinové, ale zároveň bude realizována individuální testování a příprava a korekce každého jedince. Celý

výzkum bude probíhat pod mým vedením a zároveň bude přítomna i hlavní autorka cvičebního programu DNS FIT KID, Mgr. Eliška Urbářová.

Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika u aktivit a testování prováděných v rámci tohoto typu výzkumu. Bezpečnost bude zajištěna standardním způsobem.

Do výzkumu budou zařazeny děti ve věku od 3 do 6 let. Do kontrolní skupiny budou vybíráni žáci ze stejné mateřské školy v identickém věkovém rozmezí. Do výzkumu nebudou zařazeny děti po prodělaném úrazu či operaci s akutním (zejména infekční) onemocněním a v rekonvalescenci po onemocnění či úrazu, jež by svou povahou daný výzkum limitovaly, stejně jako děti s neurologickým postižením či mentální poruchou.

Účast Vašeho dítěte v projektu je dobrovolná a bez finanční odměny.

Diplomová práce bude uveřejněna na webu a ve studentském informačním systému (SIS), v případě zájmu budou data zpřístupněna na e-mailu: romstepankova@gmail.com

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: věk, data získaná výše uvedenými metodami - které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít hlavní řešitel. Před začátkem testování bude každému dítěti přiděleno číslo, pod kterým budou jednotlivé části výzkumu provedeny.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 dne po testování anonymizována.

Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií účastníků: V průběhu vstupního a výstupního měření a v průběhu výzkumu budou pořizeny fotografie, které budou anonymizovány a publikovány pouze v diplomové práci. Anonymizace osob na fotografiích bude provedena začerněním/zamazáním obličejů či částí těla, znaků. Neanonymizované fotografie budou uloženy v zaheslovaném počítači řešitele v uzamčeném prostoru, ke kterým bude mít přístup pouze hlavní řešitel a budou bezprostředně do 1 týdne po vyfotografování osob smazány. Publikovány budou pouze anonymizované fotografie.

Pořizování videí/audio nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné videozáznamy a audionahrávky.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Jméno a příjmení předkladatele a hlavního řešitele projektu Bc. Romana Šnajdrová